

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

977

Vragen van het lid **Griffith** (VVD) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie over de uitlatingen van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding. (Ingezonden 19 januari 2007)

- 1
Heeft u kennisgenomen van de tv-uitzending¹ waarin de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding zegt dat er weinig terecht is gekomen van de motie-Van der Vlies c.s.² waarin de regering werd opgedragen radicaal-islamitische websites op te sporen en te sluiten? Is dit waar?
- 2
Hoe is voornoemde motie concreet uitgevoerd?
- 3
Hoeveel haatzaaiende websites zijn sinds 9 februari 2005 verwijderd van internet? Hoeveel personen zijn werkelijk strafrechtelijk vervolgd voor dergelijke haatzaaiende websites?
- 4
Wat wordt er ondernomen om deze sites uit de lucht te halen?
- 5
Hoeveel Nederlandstalige radicaal-islamitische sites waren er

ten tijde van het indienen van deze motie in februari 2005? Zijn dat er op dit moment, zoals de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding zegt, honderd à tweehonderd?

6
Hoe wordt opgetreden tegen dergelijke sites die worden beheerd via een buitenlandse server? Welke stappen worden er in internationaal verband ondernomen?

7
Hoe groot acht u de kans dat er een cyberaanval van islamitische extremisten zal plaatsvinden? Deelt u de mening van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding dat dit «niet erg waarschijnlijk» is?

8
Heeft u een goed beeld van het aantal «homegrown-terroristen»? Hoe kan er worden opgetreden tegen deze vorm van radicalisering?

9
Kunt u de Kamer zo snel mogelijk een integrale kabinetsreactie doen toekomen op het rapport «Jihadisten en het internet»?

¹ Nova, 15 januari 2007.

² Kamerstuk 29 754, nr. 16, vergaderjaar 2004–2005.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. (Ontvangen 14 maart 2007), zie ook Aanhangsel Handelingen nr. 802, vergaderjaar 2006–2007

1
Ja, van deze tv-uitzending heb ik kennis genomen. Met de uitspraak van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding dat er van de motie Van der Vlies c.s. weinig terecht is gekomen, heeft de heer Joustra vooral de beperkingen bij het effectief kunnen aanpakken van deze problematiek en het uitvoeren van deze motie willen aangeven. Weliswaar is ter uitvoering van de motie tot intensivering van inspanningen overgegaan, zoals het starten van opsporingsacties, maar deze activiteiten hebben niet geleid tot het sluiten van radicaal-islamitische websites. Verschillende redenen en overwegingen spelen hierbij een rol. Zo blijkt het aantonen van strafbare feiten in dit kader lastig. Datzelfde geldt voor het aanwijzen van een verdachte; de relatieve anonimiteit waarmee internetgebruikers zich op het internet kunnen begeven, speelt

hier een belangrijke rol in. Het sluiten van websites is daarnaast lang niet altijd praktisch uitvoerbaar, vooral als deze – zoals vaak het geval is – vanuit het buitenland worden doorgegeven. Bovendien leidt het sluiten er niet toe dat de content verdwijnt. Deze is vaak direct na verschijning al naar andere locaties op het internet gekopieerd.

2

Aan de motie Van der Vlies c.s. is met inachtneming van de onder antwoord 1 genoemde redenen en overwegingen uitvoering gegeven. Zoals mijn ambtsvoorganger in zijn reactie op de motie (TK 2004–2005, 29 754, nr. 24) al heeft verwoord, zijn opsporingsacties nuttig mits zij deel uitmaken van een breder geheel. Daarom zijn het Openbaar Ministerie, het KLPD, de AIVD en de NCTb na het aannemen van de motie gestart met een brede aanpak van het internetgebruik voor radicale en terroristische doeleinden. Concrete resultaten zijn de oprichting van het meldpunt cybercrime, de fenomeenstudie «Jihadisten en het internet», pilotprojecten op het gebied van monitoring en surveillance op het internet en participatie aan Europese initiatieven tot samenwerking. Deze activiteiten worden dit jaar voortgezet. Ook wordt gelet op de preventieve werking die ook van verwijdering van content kan uitgaan, gezien op welke wijze verwijdering buiten de strafrechtelijke weg om, tot stand kan worden gebracht.

3 en 4

De politie (KLPD) gebruikt het internet ten behoeve van de opsporingstaak als informatiebron. Indien hierbij een haatzaaiende website wordt aangetroffen, zal de afweging moeten worden gemaakt om deze al of niet te verwijderen. Een aantal aspecten is daarbij van belang. In de eerste plaats moet worden gezien of er voldoende gronden zijn voor een verwijdering. Die beoordeling hangt nauw samen met de vrijheid van meningsuiting. Tevens wordt gezien of de verwijdering naar verwachting effectief zal zijn. Tenslotte worden ook de belangen van andere diensten en het opsporingsbelang in de oordeelsvorming betrokken. Tot op heden zijn geen haatzaaiende sites op initiatief van de officier van justitie van het landelijk parket verwijderd. Wel zijn met Nederlandse internetproviders afspraken gemaakt.

5

Het bestand aan radicaal-islamitische teksten op het internet is zeer fluctuerend en kent een grote variëteit aan – voor korte of langere tijd – geposte teksten op algemene sites tot geheel jihadistische sites. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding heeft daarom tijdens het interview een ruwe schatting van het aantal sites gedurende een wat langere periode gegeven.

6

In de opsporing van terrorisme wordt veelvuldig samengewerkt met partners in andere landen. Deze samenwerking is gericht op de uitvoering van de opsporingstaak. Ik verwijs hiervoor naar de beantwoording van de vragen 3 en 4. De samenwerking in internationaal verband ter bestrijding van radicale en extremistische content op het internet richt zich op uitwisseling van kennis en ervaring, ook wat betreft de aanpak en regulering daarvan. Voorbeelden op Europees niveau zijn het «EU-actieplan inzake de aanpak van radicalisering en rekrutering» en het Europese initiatief «Check the Web» waarover Uw Kamer is geïnformeerd (TK 2006–2007, 29 754, nr. 94). In het verband van de Raad van Europa is men daarnaast voornemens te bezien of een juridisch instrument ter regulering van het internet tot stand kan worden gebracht.

7

Ik deel de mening van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding dat een cyberaanval door jihadististen niet erg waarschijnlijk is. De NCTb geeft aan dat een aanval gericht op het uitschakelen van het internet als geheel, via een overbelastingsaanval, zeer moeilijk is. Bovendien zouden jihadististen hiervan zelf ook hinder kunnen gaan ondervinden. Ten aanzien van een aanval gericht op het verstoren of uitschakelen van processen van vitale sectoren, geeft de NCTb aan dat dit mogelijk is maar dat het de vraag is of jihadististen wel over voldoende insiderkennis beschikken om succesvol te zijn. Tevens geeft de NCTb aan dat een dergelijke aanval niet aan het martelaarschap appelleert.

8

De betrokken overheidsdiensten hebben uitdrukkelijk aandacht voor

het fenomeen van «homegrown terrorism». Zoals in diverse voortgangsrapportages terrorismebestrijding is aangegeven, kan om verschillende redenen, zoals het dynamische en fluïde karakter van lokale jihadistisch-terroristische netwerken, het aantal bij «homegrown terrorism» betrokken personen en/of netwerken in kort tijdbestek sterk variëren. Bij de bestrijding van radicalisering wordt een brede benadering gehanteerd. De aanpak is gericht op het wegnemen van voedingsbodems, het bevorderen van de weerbaarheid en het isoleren en indammen van radicale krachten. Een grote rol is hierbij weggelegd voor de lokale overheid. Op lokaal niveau is wat beter te overzien waar en door welke personen radicaliseringsprocessen worden doorgemaakt. De landelijke overheid stimuleert en faciliteert lokale initiatieven gericht op het signaleren en tegengaan van radicalisering.

9

Ten aanzien van het gebruik van het internet als doelwit en wapen verwijs ik naar de beantwoording van vraag 7. Voorts onderschrijf ik de conclusies van het rapport aangaande het gebruik van het internet als middel voor de diverse doeleinden en de bijbehorende dreiging. Het Kabinet onderstreept de noodzaak tot het treffen van maatregelen en is daartoe, zoals uiteengezet bij de beantwoording van de vraag 2, reeds overgegaan. De bevindingen uit het rapport zijn inmiddels in de aanpak verwerkt. Over de vorderingen wordt Uw Kamer zoals gezegd, periodiek geïnformeerd. In dat licht zal een eventuele integrale Kabinetsreactie op het rapport geen aanvullende informatie bieden. Ik meen derhalve dat een dergelijke reactie niet noodzakelijk is.